

Emekçi Halka Hücum Tasarıları

Ne oluyor? İktidar bu yeni kanun tasarılarıyla ne yapmak istiyor? Seçim öncesi, sandıktan çıkabilme paniği içinde Anayasaya, işçiye, emekçiye, yoksul halka karşı olmanın tasarılarını düzenliyor. Emekçi sınıfların uyanışını engellemek istiyor. Çünkü sanıyor ki yaratılacak baskı, terör, faşist düzen halka karşı olanların iktidarını sürdürecektir. İktidarı, uyanan emekçi sınıflara karşı kaybetmekten korkanlar telaş içinde ne yaptıklarını bilmez dönemler yaşarlar. Ve bu dönemlerin sonu iktidardan aşağı paldır küldür yuvarlanmaktır.

Anayasa Nizamını Koruma Kanunu deniyor. Hangi nizam? Hangi düzen? Var olan bir nizamsızlık, düzensizlik, o korunmak isteniyor gerçekte. İşçi, hakkını almak üzere işgali grevler yapıyor, ama neden yapıyor?

İşçi haklarını düzenleyen kanunlar tam ve eksiksiz uygulanmıyor. Örneğin işveren, «sarı sendika» kuruyor. Sarı sendika diyor ki, toplu sözleşmeye ben oturacağım. İşveren de, hanginiz çoğunluğu temsil ederseniz ben onunla otururum sözleşme masasına. Halbuki, sarı sendika düzmece imzalarından ibarettir. Bunun üzerine işçi -elinde başka çaresi yok,- birçok kereler mahkemelere başvuruyor. Hakim diyor ki, benim elimde, bölge çalışma müdürlüklerinden verilmiş belge var, ben ona bakarım, o belge doğrudur. Bundan dolayı işçi, çaresizlik içinde kalarak, greve ve işgallere kalkıyor. Eee, şimdi nizam korunacak... Bu nizamı mı koruyacağız? Yani haksızlığa, hileye pirim veren bir şekli mi koruyacağız? Toplum polisini bunun için mi işçinin üzerine saldırtacağız? İnsaflı olalım. Nizamı koruyacağız ama, haklı nizamı koruyacağız.

Emekçi sınıfların devlette ağırlığının koymasını önlemekten başka birşey değildir bu tasarılar.

Tasarı maddelerinden birini uyguluyalım; fabrika patronları işçiyi boğaz tokluğuna çalıştıracak sırtüstü yatarken milyonlar kazanacak. Karısı sinirlerini dinlendirmeye Avrupa gidecek, oğlu kazara sınıfını geçerse ona bir mercedes hediye edecek. Metreslerine kat tutup döşeyecek. Sırtından geçindiği işçi ise partallarla aç sefil yaşayacak. Çocuğunu okutmayacak. Düzen buyken işçi hakkını aramak, nedenini sormak isteyecek «işveren hakkını yiyor» diyecek ve ümüğüne biniverecekler.

— Sen toplumun muhtelif sınıf ve zümrelerinden biri olan fabrika sahibini nasıl kötülürsün» deyip sallayabilecekler beş seneyi işçi beş yıl içinde yatarken, Anayasa korunmuş olacak, nizam, karaborsacılar, tefeciler, vurguncu milyonerler, işçi sömüren patronlar, köylünün sırtına binmiş toprak ağaları, namussuz bir düzen korunmuş olacak. Sonra yalnız kendi sesini duyurmak için TRT tasarısı çıkaracak Radyoyu «sömürenin sesi» Radyosu haline getirmek için bilmem hangi köyde hangi kahvede radyo dinleyen işçinin köylünün uyanmasını önlemek için.

Üniversite kanunu çıkaracak Profesörleri, kendine bağlamak için, özel yüksek okullar çoğalsında yoksul çocukları okumaması için, Orman Kanunu çıkaracak, ulusun ormanlarını talan etirmek için.

Avukatlık, Savcılık Kanunu çıkaracak, hakkı, hukuku yok etmek için.

Sendika özgürlüğünü kısıtlamak istiyorlar. İşçi hakkını arayan gerçek sendikaları yok etmek için.

Seçim Kanunu çıkaracak bir başma seçilmesi için.

Bütün bu kanunları çıkarmak isterse camı çıkacak, emekçi halk, işçiler, köylüler, Anayasa istemediği için.

Özgür Sendikacılığa Son Verilmek İsteniyor

KEMAL SULKER

İktidar ve iktidardan yana olan Türk-İş Konfederasyonu, işveren sendikaları konfederasyonu ile ortaklaşa toplantılar yaparak özgür sendikacılığı boğmayı tasarlamışlardır. Bu nedenle de içinden çok başka çevrelerin fikirlerine yatkın kişilere Sendikalar Kanunu'nu değiştirme amacı güden bir tasarı hazırlamışlardır. Bu tasarı, beş-altı yıllık bir geçmişi olan 274 sayılı yasanın güya eksikliklerini, boşluklarını gidermek amacı gütmektedir; güya işçilere yeni haklar getirecektir...

Bu iyi niyetli nedenler, tasarı incelendiği vakit hemen ard düşüncelerde neler gizlendiğini bir bir açığa vurmaktadır. Çünkü daha 1. maddede hemen, apaçık Anayasa ile yüzde yüz aykırılık gösteren bir istek yer almaktadır:

Sendika birlikleri kurulması yasaklanmalıdır.

Çünkü, sendikalar, illerde veya bölgelerde mahallî sorunları, giderek tüm işçilerin eğilimleri, arzularını, protestolarını dile getirmek için birleşebilirler, zamanında çok da etkin olmuşlardır. Bu yola gitmeye yine hazır dırlar ve Türk-İş'in, yani işverenlerin takdirini kazanan, iktidarın övgüsüne mazhar olan, gelir kaynağı dışı bağlı bir kuruluşun eylemlerine cephe alabilecek yeni girişimlere gebe dir günler.. Kanunu değiştirmek isteyenler, tasarılarında, Anayasada yer alan «çalışanlar ve işverenler, önceden izin almaksızın sendikalar ve sendika birlikleri kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten ayrılma hakkına sahiptirler» ilkesini yok edici bir yola gitmişler ve «birlik kurma» hakkını tasarılarına almamışlardır. Mevcut hükme de (Md. 9/2) yer vermemişlerdir.

Sendikalar kanununa göre (Md. 6) her üye, istediği zaman, üyesi bulunduğu mesleki teşekkülden çekilebilir. Çekilme yazı ile olur. İşveren emellerini öncelikle gözeten ve işçi haklarını rahatça ayaklar altına alabilen sendikalar vardır. İşçiler, bilinçlenince, gerçekleri anlamaya başlayınca bu sendikadan istifaya başlamışlardır. Ancak bu sarı örgütler işçiyi, sağlam inekler gibi sağlam amacı ile «istifa»ları geciktirmek, hükümsüz bırakmak için türlü yollara başvurmuşlardır. Ama mahkemeler bu ard niyetli tutumlara zaman zaman dur diyebilmiştir. Bu kez, tadil tasarısında işçilerin istediği zaman, üyesi bulunduğu mesleki teşekkülden ayrılmasını -yani kendi örgütlerinin foyaları açığa çıkınca üye kaybetmelerini önlemek, geciktirmek, güçlük çıkarmak için noter aracılığıyla yapması şartını getirmektedirler. Bu da işçiyi hem masraf yükleyecek, hem de zaman ve ücret kaybettirecektir. Hatta Noter aracılığıyla istifa müessesesini getirmekle istifayı imkânsız değilse bile pek güç hale sokacaklardır. Çünkü Noter iş saatlerinde açıktırlar. İşçi, notere gitmek için işverenden izin alacaktır. Bunu sağlayamazsa Notere gidemeyecektir. İşveren notere ne maksatla gideceğini önceden sarı sendikalar aracılığıyla öğrenebileceği için istifa güçlecektir. Üstelik bu istifa için de işçi para ödeyecektir.

Oysa bu yol, istifa etme özgürlüğünü

yok edecek, işçiyi para külfeti yükleyecek, ayrıca zorluklar çıkaracaktır. İşçi yazılı istifa yapmaktan alakonarak hem demokratik bir ilke yok edilecek, hem de Medeni Kanunda, Cemiyetler Kanunununda yer almış daha önceki ilkeler bir kenara itilecektir.

Sonra tasarıda 9. madde olarak değişiklik isterlerken işkolu sendikası olabilmek için, o işkolunda kurulu işçinin en az üçte birini üye yapmış bulunma şartını getirmektedirler. Böylece dünyanın hiç bir yerinde bulunmayan bir «sart» hem Anayasa ilkesi yok edilecek, hem de kendi dışlarına uygun örgütlerin devamı sağlanacak ve Türk sendikacılığı iktidarın güdümü, deneti ve emri altında bağımlı, göstermelik kuruluşlar derecesine düşürülecek! Bir örgüt geniş bir amaç için kurulur ve bu amacın zaman içinde, yavaş yavaş gerçekleştirir. Bir anda 100.000 işçinin çalıştığı bir işkolundaki 33 bin işçiyi üye yapmak mümkün bulunmadığından, 100 kişiyle olsa, amacı 100.000 işçiyi üye yazmak olan bir örgüt elbette kurulabilir ve kurulmalıdır. Bu örgütün çalışmaları 100.000 işçinin 25,30 binini bir kaç yılda etkileyebilir ve sendika gelişebilir. Bu yolda çok örnekler vardır. Şimdi «işkolu sendikası» olabilmek için önceden böyle ağır bir «sart» koşmak, iktidara muhalif sendikaları çökertmek, fiilen yok etmek anlamı taşımaktadır. Hiç bir örgütün kuruluşu anında, yani hükmi şahsiyet kazandığı anda, kendisinden aşağı koşullar dışında bir nitelik istenemez. Siyasî partiler için de bu böyledir. Buna rağmen sendikalar için yeni ve faşizan özgürlüğü ortadan kaldıran bir zorunluluğu amaç bilmek, iktidara yatkın sendikaların teklini ilân etmekten öte bir anlam taşımaz sanırız.

Tasarıyı getirenlerin, işçinin bilinçlenmesini önlemek istedikleri ve bugünkü sömürü düzeninin şikâyetçi olduğu yaygın faaliyetlerine son vermek amacına yöneldikleri tekliflerinin 14. maddesinin (i) fıkrasındaki iki kelimelik atlama ile pek açık anlaşılacaktır. Meslekî teşekküllerin tüzel kişi olarak genel hükümlere göre sahip oldukları yetkilerden başka ne gibi faaliyetlerde bulunabileceklerini sıralayan 14. maddede değişiklikler getirirlerken (i) fıkrasından kütüphane, basmevi ve benzeri kültürel tesisler kurmak bölümünü çıkarmışlardır.

Daha feci, tasarı, Türk-İş konfederasyonunu, kendisine üye olsun, olmasın, bütün işçi örgütlerini denetleme ve yöneticilerinin ücretlerini tayin etmek hakkını getirmektedir. Bilindiği gibi konfederasyonlar, sendikaların, federasyonların veya birliklerin kendi genel kurullarında aldıkları kurma veya katılma kararı ile kurulur ve güçlenirler. Sadece kendi üyeleri adına iş yapar ve teklifde bulunur, çalışmalarını düzenlerler. Bir memlekette bir tek işçi konfederasyonunun bulunması da asla zorunlu değildir, böyle bir zorunluluk ancak totaliter rejimler için söz konusudur. Üstelik bir konfederasyona, kendisini beğenmediği için üye olmayan, ya da beğenmediği için ayrı bir hükmi şahsiyet meydana getiren bir başka konfederasyonu denetleme, işlerine karışma, hesaplarını, kitaplarını kontrol etme, profesyonel yöneticilerinin, uzman, memur ve görevlilerinin

ücretini tayin etme hakkını tanımak, sadece bu tasarıda görülebilecek bir acıaptlıktır ve herhalde dünyada eşi, menendi de yoktur.

Tasarı mahkemede hem davalı, hem davalı adına aynı kişinin avukatlık yapmak, savunmada veya suçlamada bulunmak, iki tarafın da dosyalarını ve belgelerini incelemek hakkını getiriyor! Her halde bu garabete hukuk adına şaşmışınızdır! Böyle rezalete olmaz, diye feryadı basanlarınız olmuştur. Evet tasarı böyle bir hüküm getiriyor ve iktidardan yana olan ve bugün için üyesi bulunan Türk - İş Konfederasyonuna ; ona karşı olarak kurulan ve ilkeleriyle, eylemiyle, amacıyla bu karşıtığını ilân etmiş bulunan DİSK veya başka bir konfederasyonun bilânço ve raporlarını göndermesini amaç biliyor.. Bir hükmi şahsın kendisine üye olmayan bir başka hükmi şahsı denetlemesi, ona kendi çalışma, harcama ve para ayırma biçimlerindeki iç işlerini açıklama zorunda bırakılması için hiç bir kanun gerekçe olamaz, bu yolda hiç bir örnek ve hiç bir hukuk ilkesi gösterilemez. Yalnız, bu tasarı açıklar :

İktidarla işbirliği halindeki örgüt ve kişiler, çalışma hayatında Türk-İş Diktasını kurmak, işçilerin Anayasadan gelen bütün haklarını ellerinden almak istiyorlar, böylece çalışma hayatında fiilen faşizm kanlı ellerinin her işe hükmetmesini öngörüyorlar. Bunu yapınlar ki, kendi bilinçlerine sahip olmaya başlayan işçi sınıfının uyanışını durdursunlar ve komprador burjuvazinin, top rak ağalarının ve dışı bağlı bürokratların egemenliğini, bozuk sömürü düzenini devam ettirsinler... Ama, nafile!

Çalışma hayatına da, memlekete de faşizmi getiremeyeceklerdir! 30. madde ile hükme bağlamak istedikleri Türk-İş'e baş eğmeyen örgütlerin yöneticilerini Türk-İş'in isten el çekirmesi böylece çalışma hayatında Türkiye gerçeklerine aykırı bir sendikacılık oyununun perdelenmesi hem mümkün olmayacaktır. Kaldı ki bu yola oy çoğunluğuna güvenilerek gidilse bile bu yolun neferi davet edeceği, kaç ay, ya da kaç yıl ayakta durabileceği bilinmez... Sosyal olayların henüz keşfedilmemiş kendi iç kuralları vardır ki, bunlar mutlaka hükümlerini icra ederler..

Bu tasarıların tek faydası şu olmuştur:

Parlamentoda oy çoğunluğuna güvenen ve memleketi Anayasa dışı kanunlarla çıkmaza sürüklemek isteyenler niyetlerini açığa vurmuşlardır. Muhalefetsiz, devrimci özünden arınmış, uyulanmış, sömürü düzeninin devamında çıkar bulunmuş kişilerin -az da olsalar- var oldukları açığa çıkmıştır. Kendilerini «demokratik kurallar içinde» diktatör ilân etmeye ve astığı, astık, kestiği kestik duruma getirmeye hazır bir kaç kişinin bulunduğu bu kişilerin sağlıklar duygusu ile varlık nedenlerini yok edecek bir cinnete varan hırslarının azımlaştığı anlaşılmiştir. Bu tasarıyı hazırlatanlarla Bakırköy akıl hastahanesinde «kâinatı ben yaratım. benim hükümle amel ederler» diyenler arasında çok sıkı bir benzerlik vardır. Parlamento, hukuk felsefesi, Anayasa Mahkemesi ve binliçli kamuoyu böyle bir mecnunâne teşebbüsü gerçekleştiremez, gerçekleştiremeyecektir.

PROFİLODA GREV KARARI ALINDI

Profilo işçileri grev kararı aldılar.

TIP FAKÜLTESİ BİOKİMYA ENSTİTÜSÜNÜN AÇIKLAMASI :

Çalışma Bakanlığı ile işçi ve işveren temsilcilerinin ortaklaşa yürütmekte oldukları Türkiye çapında bir asgari ücret tesbiti yolundaki komisyon çalışmalarına esas olmak üzere, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Biokimya Enstitüsü tarafından bir rapor hazırlanmış ve 5 nüfuslu bir işçi ailesinin günde 23 lira 15 kuruş tutarında asgari gıda alması gerektiği bildirilmiştir.

Asgari ücret komisyonu tarafından bu konuda yapılan müraacaat, üzerine Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Biokimya Enstitüsüne bir rapor hazırlanmıştır. Raporunda, 5 kişi-

“Beş kişilik bir işçi ailesinin günde 23 liralık gıda alması lâzımdır,,

lik bir işçi ailesi için asgari yiyecek miktarları ile bu yiyeceklerin fiyatları üzerinden parası tesbit edilmiştir. Rapora göre, 5 nüfuslu bir işçi ailesinin 720 gram et, 95 gram baklagiller, 2100 gram süt, 4 yumurta, 120 gram peynir, 85 gram tereyağ yemesi gerekmektedir.

Bu durumda, işçi ailesi günlük gıdasını alabilmiş olacaktır. Bunun için bugünkü fiyatlara göre, 23 lira 15 kuruş ödenmesi gerekmektedir. Raporunda, bu konuda şöyle denilmiştir.

—“Bu miktar yiyeceğin bugünkü ortalama fiyatlara göre, satın alınabilmesi için işçinin 23 lira 15 ku-

ruş harcaması gerekmektedir, yakıt ve hazırlama masrafları da hesaba katılacak olursa yüzde 10 fazlasıyla 25 lira 50 kuruşa ulaşmaktadır.

Raporunda, bugünkü durumda temas edilmiş, Türkiye’de yiyecek maddelerinin pahalı işçi ücretlerinin ise düşük olduğu kaydedilmiş, “İşçi ile işçi ailesi fertlerinin beslenme durumları tehlikeli denebilecek bir düzeye girmiş ve kötü beslenme şartlarının hazırladığı ortamda intanı ve organik hastalıklar hızla arttığı için işçi sağlığının korunması son derece masraflı bir hal almıştır”. denilmiştir.

Şişli’de kurulu 1200 işçinin çalıştığı işyerinde toplu iş sözleşmesi aksamıştır ve konu uzlaştırma kuruluna gitmiştir.

Neticede, uzlaştırma kurulu kararını vermiştir.

Sendikamız uzlaştırma kurulu kararını 21 Mart 1969 günü düzenlediği toplantıda üyelere açıklamıştır.

Binin üzerinde üyenin katıldığı bu toplantıda üyeler uzlaştırma kurulu kararına oy birliği ile hayır demişlerdir.

Bölge Temsilcisi Hüseyin Ekinci’nin yönettiği toplantıda uzlaştırma kurulu kararını genel başkan vekili Şinasi KAYA açıklamıştır.

Sendikamız bu işyerinde uygulanmak üzere Grev kararı almış ve işverene bildirmiştir.

Türk işçisinin üzeri sabah akşam hırsız gibi aranıyor

Türk işçisinin üzeri Anayasanın 15. maddesine aykırı olarak sabah - akşam bir hırsız gibi aranmakta ve aratılmaktadır.

Bütün işyerleri tarafından Anayasa’ya aykırı olan işyerleri iç yönetmeliklerinin uygulanmakta ve işçilerin üzeri hırsız gibi aranmaktadır.

«Anayasamızın 15. maddesi aynen: (Kanunun açıkça gösterdiği hallerde, usulüne göre verilmiş hakim kararı olmadıkça, kamu düzeninin gerektirdiği hallerde de, kanunla yetkili kılınan mercin emri bulunmadıkça kimse- nin üstü, özel kâğıtları ve eşyası aranamaz) demektedir.

Anayasamızın bu açık ve seçik hükmüne rağmen, Bugün Türkiye’de işçilerin üzeri işverenler tarafından aranmakta veya aratılmaktadır. AP. İktidarı oylarını aldığı fukara halkımıza sırtını çevirmiş, sırf patronların hak ve menfaatlerini savunan bir parti olduğunu ortaya koymuştur.

köylü işgalleri

İşçilerimizin artan hayat pahalılığı karşısında mütevazî istekleri, işverenden yana bir politika ile reddedilmiş, işçilerimiz grevlere itilmiş ve grev hakkı, Anayasaya aykırı lokavtlarla önlenmek istenmiştir. Üniversiteler arasında ayırım yapılmış, asistanların sorunları yüzüstü bırakılmış, gençliğin eğitim ve sosyal problemleri üzerine eğilmemiştir. Tüm emekçi halkımız, gittikçe ağırlaşan geçim zorluklarıyla başbaşa bırakılmış, devletin bu dönemdeki dış borçları görülmemiş bir şekilde yükselmiş ve ülkemizi daha da bağımlı hale sokmuştur. (.) Adana, Konya, Elmalı ve Polatlı olaylarından

sonra, son günlerde Torbalı’nın Atalan ve Göllüce köylerinde meydana gelen olaylar da, Anayasamızın toprak reformunu emreden hükümlerinin tavsatılmasının sonuçları olarak ortaya çıkmıştır. Fukara köylümüz, Anayasamızın kendisine tanıdığı haklara sahip çıkarak, toprak reformunun uygulanmasını istemektedir. Yıllardır köylüyü sömüren, ezen, toprağından kovmuş büyük toprak ağaları sadece kendi topraklarını değil, binlerce dönüm hazine topraklarını da kanunsuz olarak tasarruf etmektedirler. Köylüleri devlet topraklarından kovmakta, gerektiğinde, bu kanunsuz hareketleri için hükümet kuv-

vetlerini de yardıma çağırarak dırlar. Ağaların yıllardır kanunsuz olarak hazine topraklarını işgal etmeleri himaye ve teşvik görünürken, topraksız köylülerin yaşama özlemi ile bir karış toprağı sürme teşebbüslerinin devlet kuvvetleriyle önlenmesi, hazin bir tecellidir. Anayasa önünde, köylülerin yaşamak için hazine topraklarını sürmesi ‘işgal’ olarak nitelendirilemez; asıl, ağaların hazine topraklarına kanunsuz olarak sahip çıkmaları, gerçek anlamda bir işgaldir. Toprak reformunu yapmamak için ‘Türkiye’de dağıtılacak toprak yok’ diyenler, yüzleri kara çıkmaktan çekinmezlerse, bu sözleri gidip

Atalan ve Göllüce köylülerine ve de büyük toprak ağalarının toprak üzerinde ecir hayatı süren milyonlarca köylü vatandaşımıza tekrarlasınlar (..) Türkiye’de toprak reformu mutlaka gerçekleşecektir. Topraksız ve az topraklı yoksul köylülerimiz, işledikleri toprağa mutlak kavuşacaklardır. (..) Sahte reform sloganlarıyla halkı avutma çabaları da bir sonuç vermiyecektir. Türkiye’nin kurtuluşu, emekçi halkımızın Anayasa’daki haklarına sahip çıkarak devlet yönetimine ağırlığını koymasıyla mümkündür.

Karadeniz Ereğlisinde Erdemir İşçisine yapılan haksızlık ilerde bir takım patlamalara yol açarsa sorumlusu iktidardır.

Karadeniz Ereğlisinde kurulu Erdemir'e ait 4000'e yakın işçinin çalıştığı fabrikada toplu iş sözleşmesini yapacak Sendikanın tesbitinde kanunlar yine açıkca çiğnenmiştir. Çağrının şartlarına uyulmadan ve esaslı bir tetkikat yapılmadan yetki oradan mahalli bir Sendikaya verilmiştir.

Mahalli Sendikanın yaptığı çağrı 18/2/1969 tarihinde yapılmış fakat toplu iş sözleşmesi 18/4/1969 tarihinde sona ereceğinden 18/4/1969 tarihinden sonra çağrının GEÇERLİ OLACAĞI ilân edilmiştir.

Hal böyleyken Zonguldak Bölge Çalışma Müdürlüğü çağrıyı yapanların kasıtlarının hilafına geçerli olmadığı 18/2/1969 tarihine göre, durumun tesbitine gitmiştir.

Fakat bu zamansız ve haksız tetkikatı gereği gibi yani Kanunun aradığı şekilde yapmamıştır. Daha evvel emsal işte bir aylık tetkikat yapan aynı Zonguldak Bölge Çalışma Müdürlüğü bu sefer tetkikatını bir günde yapmıştır. Yani tetkikat yapmamıştır.

Bölge Çalışma Müdürlüğü, işyerinde kimsenin çalıştığına dair liste almadan daha doğrusu işyerinde kimlerin çalıştığını bilmeden tarafların verdikleri listede isimleri olanların işyerinde çalışıp çalışmadıklarını tesbit etmeden karaküşü bir şekilde Mahalli Sendikaya yetki vermiştir.

Kanuna Temyiz Mahkemesinin; İstanbuldaki iş mahkemelerinin ve hatta bundan evvelki emsal işlerde kendi tatbikatına aykırı şekilde verilen bu yetki kararına yapılan itirazı Karadeniz Ereğlisi İş Hakimlerinin istinkâf etmeleri üzerine görevlendirilen Hakim kabul etmiyerek Bölgenin kararını onaylamıştır. Bu karar karşısında, Sendikamız aynı hakimden kararını yeniden gözden geçirmesi için tazyih talebinde bulunmuştur. Aradan bir hafta geçmesine rağmen halâ verilen kararın gerekcesi ve tazyih talebine ait karar Sendikamıza tebliğ edilmemiştir.

Mahalli bir sendikanın işyerinde yetki alsa bile hak almayacağını gayet iyi bilen Ereğli İşçisi bu karar karşısında infial halinde fakat şimdilik sessiz bir bekleyiş içindedir.

Otosan İşçileri

Size izlenimlerini, düşüncelerini anlatmaktansa başka ne yapabilirim ki!.. Yalnızım..!

Her gün sabahın 6,5 - 7,5 saatinde pırıl pırıl, ısl ısl tertemiz beyinler, dinlenen vücutlar...

İşte bu saatlerde pırıl pırıl, ısl ısl olan kişiler, günaydın, merhabalar efendim, nasılsınız efendim, sabah şerifleriniz hayırlı olsun efendim. Teşekkür ederim, sizinde..

Neşelenen, gülen konuşan samimi yüzlerle Otosan Fabrikasına gitmek için servis arabasına binmek isteyenler var ortada. Niçin hayet arabaya binilip yola devam ediliyor. Herkesin elinde bir gazete, o ona bakıyor acaba hangi gazete, öbürü ona bakıyor acaba hangi gazete. Sonra evirilip çeviriliyor, iki dakika gazeteler altüst oluyor. Bıkınlık veriyor. Az sonra sabredemeyip taşıyor birisi, çünkü o gazeteyi can sıkıntısından okumuştur. Herkes yanındaki arkadaşına bir şeyler sormak istiyor. Fakat artıkyolun yarısına gelinmişti. Bu sefer daha çok sıkılmalar, daha çok oflamalar...

— Birisi yahu bu günde iş yapılmıyorsa, ulan şu Otosan fabrikasında çalışmak olmasa ne iyi olur.

Öbürü ise,

— Ne yapalım ya,

Önceki:

— Ne bileyim be yahu, bende bunun için düşünüyorum.

Yine önceki az sonra,

— Şey be yahu, bizim şu sendikalar ne oldu?

— Hangi sendikalar?

— Yahu şu be, ya hu şu be; hangi şu bizim hakkımızı arayacak olan sendikalar.

Yine öbürü cevap veriyor

— o sendikalar da neymiş?

— yahu anlayıver işte. Çelik-İş'le, Otomobil-İş sendikası

— e ne varmış yani?

Bu sefer oradan başka birisi; ne olacak ben bu akşam muska niyetine suyun içtiğine sendikaları koyup içtim. Eh içmek benden, şifa Allahtan. Yine oradan başka birisi, başka birisi derken konuşma başlangıcından karışıyor. Birbirine giriyor. Fakat bu sefer fabrikaya gelinmiş olunuyor. Ne yazık ki arabadaki hava, sabahki ışıklar görünmüyor. Fabrikanın önu ve içi sisli «sabah olmayacakmış gibi» karanlıkla kaplı bir taraf. Sanki masum insanlar ceza evine gönderilmesine, herkes küskün, herkes neşesini kaybetmiş bir vaziyette. Az önce konuşan Münakaşa yapan «sömürülen işçiler» arabadan inip, birbirlerinden ayrılıyorlar. Çünkü topluluk halinde gezmek yasak.

Giriş kartı olanlar içeriye giriyor. Kartını kaybeden veya unutan, ister yağmur ister karda, isterse yakıcı güneşin altında

Sesleniyorum

Otosan Fabrikasından bir işçi

sun dışarda bekletiliyor. Kartı olmayan sonra kapıcının gözlerine uzun uzun bakıp, veren için içinde sönmez, nefret, kin ateşi e kaplanıyor her tarafı. Fakat sonra ol- nluğa gelip, «benim bu içimdeki ateş el- etteki birgün karanlık düşleri aydınlatacak» e ışığın doğacağına dair içinde bir timit do- yuyor, yine. Fakat az sonra beklemenin ye- erli olmayışını düşünüp, savaştan gerekti- ni düşünüyor. Mücadeleye girişiyor. Işığa doğru ilerliyor. «elbetteki bu ışık vardır.»

İçeriye giren işçiler, işe dağınık halde, isteksiz isteksiz, iş kartlarını saate basıp so- numma odasına doğru ilerliyorlar. Soyunma- dasında yarıda kalmış, işçilerin geçim du- umlarında hayatleriyle ilgili fikir tartış- nası yine alevleniyor. Ortalık yine karışı- ror. Bu sefer satılmış, hem de patronun sa- n almış olduğu sarı sendika temsilcileri atı- yor orta yere.. Çelik-İş temsilcisi ise; ar- kadaşlar, heyecanlanmayın, en ufak bir kuş- uyuçerisine girmeyin, bize inanın, güvenin. Beklediğiniz günler yakındır. Arkasından tabii ki beraber oldukça». Fakat öteden içe- si dolmuş, savaş mücadelesi verebilecek mitleri ta gırtlığına kadar geliyor ve hid- detli hiddetli, siz hangi mücadeleyle, hangi aptıklarınızla, hangi yapacaklarınızla, han- i yüzle senelerdir sömürülen, inim inim in- yen, 180 krş işçi, 235 krş çalışan kalifiye işçiye nutuk sallıyorsunuz. Yok arkadaş öyle ey. Yok... ben bu oyuna gelemem. Benim için tek çıkar yol kendi bağımsızlığımı, ken- i hakkımı, kendi mücadelemi kendim vere- ğim. Hem de top yekün işçiler 235 krş.a çalışan kalifiye işçiler verecek. Benim kar- mda dilenmeyin, ben artık para dağıtmı- yorum nidaları...

Oradan başka birisi, yok canım toplu sözleşme artık suya düştü. Sözleşme undan 24 gün evvel olacaktı. Çünkü işve- en (patron) sendikaları satın aldı. Zaten arı sendikaydı ya..! Yine oradan başka bi- si neden sözleşme 24 gün evvel olacaktı? Öbürü ise, o çok uzun uzun mesele arkadaş er, sen uyutulmuşsun. Uyutulduğün müd- etçe böyle sarı sendikalara kendini kendin atarsın.

Öbürü ise hiddetlenir, kızar çünkü gu- uruna dokunmuştur. Fakat yine de mese- nin iç yüzünü öğrenmek ister. Neyse se- nle başka bir zaman uzun uzun tartışıp onuşuruz der. Bu arada usta başları hadin, adin deyip, çoban sürüsünü ahıra doldurur- asına çalan boruya davet eder. Herkes da- tılır, kapı örtülür. Kimi yünumaraya, ki- i atölyeye gider. Yüznumaradakiler ise yi- e münakaşaya devam ederler. Mücadeleyi titremeyip neyse bunu başka bir zaman ko- şuruz «yetersiz kelimeyle» atölyelerine gi- rler. Fakat yine huzursuzdur işçi. Herke-

sin kafasında bir düş, bir keder... Çünkü ak- şam olacak, aldığı ücret üzerinden hesap ya- pacak, hesap verecek. Bu arada az sonra düşünür düşünür, kafasını sarı sendikalar iş- veren kurcalar. Bir yandan gözlerini tavana dikip bir aşağı bir yukarı hesap yapar, bir yandan gönülsüz gönülsüz kaynak, boya, po- llisaj, pres, matkap, torna, freze ve tesviyede eyevi isteksiz isteksiz sallar. Az sonra canı sıkılır yine, yüznumaraya gider. Peşinden sarı sendikacıların temsilcileride, tartışılır aynı konular.

Temsilcilerden biri geliyoruz, geleceğiz, yapıyoruz yapacağız nutukları.. Biri ise iş- vereni işçinin gözünü boyamak için başlar taşlamaya ve nihayet baklayı ağzından çı- karır Ahmet Binbir 250.000 TL. Ligor Usta 15.000 TL'si, Mühendisler 50.000 TL. usta- başların aylıklarına 450 şer TL'si prim ve zam.....der..

İşçilerden biri hemen kendini koyverir. Niye bunu daha evvel söylemediniz? niye aldılar bu primini, bu zamu der. Temsilcilerin ağzından cevap çıkmaz. Bu sefer işçi daha da hiddetlenir; öyleyse sizde aldınız bundan hisse...

Neyse arkadaşım onlar öğretmiyor, ben öğreteyim bari, işçi olduğum halde.

Arkadaşlar, kardeşler, bu primi, bu zam- mı almalarının sebebi çok basittir. Seni da- ha fakir, daha çok sömürebilmek için kâr yüzdesinin düşürülmesi ve işçiye bu kâr nis- betinden zam verilmemesidir.

İşte sözüm şu arkadaşlar, kardeşler. Kanunlar, kanunları kullanma yetkisi üç beş kişinin elindedir. Onlar ne derlerse, ne ister- lerse o olur. Eğer bunu sen yapsan, başına polis, jandarma dikilir, coplanırsın hatta da- ha da hakkını ararsan «takip edilir, zin- danlara tikiürsün»

Bu adaletsizce oynanan oyunlardan, Çalı- şma Bakanlığının da, Başbakanında haberi vardır. Daha önce plânlanmıştı bu meseleler:

Sen nereye baş vursan nafile, Ama ne ya- zıkki üzüldüğüm bir tek nokta var. «bunu biz istiyoruz» biz istediğimiz müddetçe de bize her hakaret yerinde.

Kanunlar, toplumu düzenlemek için ku- rulmuştur. Sosyal adaleti korumak için ku- rulmuştur. Bunu her fert kullanma yetkisi- ne sahiptir. Ama senin bunu elinden almışlar- dır kardeşim. Tek olarak bir meseleyi hal- letmene müsaade etmezler. Onun için bunu onların ellerinden almak için senin diğer sö- mürülen, haksızlığa uğratılan kardeşlerinle birleşip örgütlenmen gerek. Bu yolda savaş- mak gerek. Yoksa bu böyle olmadığı takdirde bu düzen böyle sürüp gidecek. Sende sürüm sürüm, sürünerek, inim inim inliyerek sömü- rülmeye devam edileceksin.

Sorum sizlere, niye fabrikamızda iki sarı sendika vardır da diğer bağımsız savaş mücadelesi verebilecek sendikalar yoktur. Bunu hiç araştırdınız mı? Neden işveren «patron» Çelik-İş'le Otomobil-İş'in fabrika- da kurulmasına müsaade etmiştir. Maden- İş'e niye müsaade etmemiştir. Çünkü Maden İş yapacaklarıyla değil, yaptıklarıyla övü- nür. Çünkü Maden-İş işçilerin örgütlenme özgürlüğünü verebilmiştir. Çünkü Maden-İş haksızlığa karşı basiretsiz kalmayıp, savaş mücadelesi verebilecek nitelikte kuvvetlen- lenmiştir. Çünkü Maden-İş'in karşısında iş- veren (patron) ve hata bu günkü yönetici- ler cirit atıp oynuyamayacaklardır da ondan.

Kaybedilecek vaktimiz yok arkadaşlar. «Bak benim bile zamanımı aldınız»

Uyanalım, uyanık olalım. Öğrenelim, öğ- retelim, inceliyelim, inceleyin. Tek çıkar yol yine Maden-İş sendikasının gelmesidir.

NOT: Gelecek sayıda, atölyelerde bas- ki, yemekhanenin durumu, muhasip personel odaları, öğle paydos zamanlarının değerlendirilmesi, istatistiklerimi yazmaya çalışaca- ğım.

DIHT işçilerle elele

Nerede sömürülen emekçi kitleleri yaşıyorsa Devrim için Hareket Tiyatrosu oraya gider. Onlara onları anlatır. Sonra işçiler de katılır oyuna; halay çeker gibi devrimci düşüncenin tiyatrosu birlikte oynanır. Devrimci sendikalar düzenler çoğunluk oyunları. Maden-İş'e bağlı Magirus, Singer, Emayetaş, Türk Demir döküm işçilerine Lastik-İş'in Gıda-İş'in emekçilerine sokakta, kahvede, lokalde oynar durur. Ayrıca her cumartesi, Pazar

Türkiye Öğretmenler Sendikası salonunda gösteriler yapar.

Bugüne kadar 26000 kişiye oynamış ve bunun 23000'i işçidir, emekçidir.

Geçenlerde Ankaraya'da gitmiş Maden-İş Ankara temsilciliğinde üstün çelik fabrikasının işçilerine oynamıştır.

Fotoğraf DEVRİM İÇİN HAREKET TİYATROSUNUN MAGİRUS GREVİNDEKİ OYUNUNU GÖSTERİYOR.

Yeni Teşkilatlanan İşyerleri

İşyeri Unvanı	Kurulu	Bulunduğu yer	Üye adedi
Bimak Makina Sanayi	Safraköy	Ful Kadro	
Ket Makina Sanayi	Topçular	»	
Horoz Çivi Fab.	Topçular	»	
Parteks Parça Tekniği	Topçular	»	
Nursan	Bahçelievler	»	
Ors Çelik Eşya Fab.	Topkapı	»	

İşverenler tazminata mahkûm oldular

Sendikal sebeplerle üyelerimizin iş akitlerini fesheden işverenler tazminata mahkûm oldular.

Yanık Kardeşler Kolektif Şirketi iki üyenin «Mustafa Karakaş ve Yusuf Tükel'in» iş akitlerini feshetmişti.

İş akitlerinin fesh sebebi sendikal sebeplerle olduğundan, sendikamız hukuk bürosunun işverenler hakkında iş davalarına bakmakla görevli 13. Asliye Hukuk Hakimliğinde açtığı dava neticelenmiştir.

İşveren, Üyemiz Mustafa Karakaş'a 9.000 TL. Yusuf Tükel'e de 7636.52 TL. ödemeye mahkûm edilmiştir.

Yine aynı şekilde Çukur ova ithalat ve ihracat T. A. Ş. den çıkarılan 6 üyemiz için 22. Asliye Hukuk Hakimliğinde açılan dava da neticelenmiştir.

Türkiye Maden-İş sendikasına girdiklerinden dolayı iş akitlerinin fesh edildiği mahkemede ispat edilen üyelerimizden Dursun Karakaş'a 8959.80 Celal Özvar'a 4740.00

İşçinin konuları

İşçi örgütleri hep işçiden yanamı olmuştur?

1922 lerde basının bir kısmı (Bu arada Bugün gazetesi) işçi hareketlerinde zararlı etkileri bilinen kişilerin resimlerini basarak onlara yeniden itibar kazandırmaya çalışıyor, fakat işçilerin ekonomik mücadelesine hiç önem vermez görünüyordu. Oysa işçiler o yıllerde son derece düşük hayat şartları içinde yaşıyordu. Ücretler 50 kuruştan başlıyor, 100 kuruşa kadar yükseliyor, sayıları az olan usta bazı tranvay işçileri 120 kuruş, ustabaşlar ise 200 kuruş ahyordu. Ortalama ücretler 75 kuruşu buluyordu. İşsizlik, Mütareke ile kendini göstermiş ve işçiler ağır sosyal fedalara sürüklenmişti.

İşçi örgütleri bu ekonomik ıstırapı dindirici bir çalışma yapacakken birbirlerine düşmüş ve hele açık göz birtakım çıkarıcıların işçi örgütlerine musallat olması, ekonomik mücadeleyi ortadan kaldırmıştı. Zaten, polis, İstanbul'da işçilerin ekonomik ve politik mücadeleyi amaç bilen -hiç olmasa görünüşte öyle olan- sendika, cemiyet ve derneklerle siyasi partilere girmiş olmalarını yadırgıyor ve bunlara karşı bir mücadele açmayı tasarlıyordu. Nihayet, Eylül 1922'de birer bahane ile işçi örgütleri kapatılmaya başlandı ve işçiler koğuşturmaya uğradı.

Salim Özdemir'e 5621.52 Mehmet Çobann'a 5919.24 Mehmet Girgin'e 5209.20 İsmail Dikmen'e 9530.52 TL. Ödemeye işveren mahkûm edilmiştir.

İşçi kardeşlerimizin dayanışması bu davaların kazanılmasında başlıca amil olmuştur.

MADEN - İŞ Sayfa 6

İşçi için kitap

Bu kitaplar Sendika yoluyla %40 indirimli alınabilir.

GÜNÜMÜZÜN İŞÇİ SORUNLARI

Kapitalist sistemde işçilerle ilgili «ücret, kâr, ücret savaşı, toplumsal devrim» gibi konuları işleyen kolay okunur bir kitaptır. Fiyatı 5 TL.

SARI İT Reşat ENİS (Roman) Türkiye'de işçi sınıfının yaşamından kesitlerle, işçi sınıfının koruyucusu gerçek sendikaları ve işçi düşmanı olan (Sarı İt) sarı sendikaları ilgiyle lenen güçlü bir roman tekniğiyle anlatılmaktadır. Fiyatı 10 TL.

GREV Orhan KEMAL'in hikâyeleri.

Türk halkının roman ve hikâye ustası Orhan Kemal bu kitaptaki hikâyelerinde gene işçinin, yoksulun, gerçeğini o güzelim anlatımıyla okutuyor. Fiyatı 10 TL.

Emayetaş - Bakırköy
Emayetaş'ta çalışan 800 işçi işveren ve Metal-İş Sendikasına karşı büyük tepki göstermede ve kendilerine yapılan haksızlığa karşı fikri direnme yapmaktadırlar.

Eir zamanlar işveren ve yağcılar tarafından bası-ki yapılarak Metal-İş'e kayı-ıt edilen işçiler Şimdi Toplu halde istifa ederek Türkiye Maden-İş sendika-sına geçmektedirler.

İşçiler Metal-İş'e karşı nalet okumaktadırlar.

İşveren Metal-İş'le yap-tığı Toplu Sözleşmeyi bas-tırıp dağıtmışsada işçiler 500-600 adet Toplu Sözleş-meyi Fabrikada yırtarak yerlere atmışlardır.

Emayetaş işvereni Me-tal İş'le anlaşıp mağdur ettikleri Emayetaş işçileri işvereni ve Metal İş sendikasını devamlı protesto etmektedirler. Zaten kötü olan yemekler yenmemekte yakaladıkları işveren vekillerinin başlarından a-şağı dökülmekte ve işve-reni ve Metal işi protesto eden yazıları fabrika du-varlarına yazmaktadırlar.

2 — Emayetaş'daki işçi kardeşlerimiz şimdi ise Türkiye Maden-İş sendi-kasının işverenle kendi yararlarına bir anlaşma

yapılmasını istemekte ve işverenin bu isteğe yanaş maması halinde haklarını anayasamızın çalışanlara tanıdığı yoldan alacaklarını söylemekte ve devamlı olarak hazırlık yapmaktadırlar.

3 — Öte yandan işve-renler bu direnmeye karşı bir bildiri yayınlamış-larsada işçilerin büyük tepkisi ile karşılaşmışlar-ve bildiriler yırtılmıştır.

MAGİRUS - BAKIRKÖY

Anayasanın kendileri-ne tanıdığı hakları alarak insan gibi yaşamayı az-metmiş Magirusun 600 gö-zü pek işçisi 46 günlük Grevden sonrada rahata kavuşamadı.

İşveren İzzet Ünver'in işletmecilikten anlamama-sı yanındaki işveren vekil-lerinin ise «vurgun vura-nındır» diye havalarına düşmeleri Magirusta ha-vayı yine ateşledi.

700 kişiyi çalıştıran Ma-girus Fabrikalarında doğ-ru dürüst ne işletmeci ne personelci ne tam yetkili ve sorumlu bir kişi var-dır.

İzzet Ünver buraymal-eser bezirgan vari şekil-de idare etmektedir.

İşyerinde işten anlama-yan bir sürü fedayi ordu-su işçilere karşı beslenmek tedir.

Bunlardan ötürü işçile-rin çalıştıkları ücretler nok-san ödenmekte, yemekler bozuk ve kalorisiz veril-mekte, kar yağdığı zaman işçilerin tezgahlarının üze-ri 1,2 karış kar kaplamak-tadır.

**AKSAN
TİCARETTE
KUTLAMA
ZAMMI**

Kartal yakacak yolu ü-zerinde kurulu bulunan **AKSAN TİCARET PRO-FİL Fabrikasının 250 iş-çisi Çelik-İş'ten ayrılıp Türkiye Maden-İş sendika-sına girmişlerdir.** Sarı sen-dika olan Çelik-İş'in top-lu sözleşmenin bitimine sek-iz ay varken sendikamız yeni üyelerine birde proto-kol zammı almıştır.

İşyerinde Mehmet Özcan Aziz Dönmez, Cemal Kal-ender ve Nail Polat tem-silcilğe seçilmişlerdir.

ELEKTROMETAL'de LOKAL TEMSİLCİLERİ BELLİ OLDU

Altıncı Bölge Temsilci-liğine bağlı Elektrometal Fabrikasında 22 Mart gü-nü Lokal temsilcileri se-çimi yapılmıştır.

Seçim saat 6.30'da baş-lanmış ve bütün üyeler oy kullanmışlardır. Tasnif, akşam geç saatlere kadar sürmüş ve aşağıda adları yazılı üyeler Lokal Tem-silciliklerine seçilmişlerdir.

Lütfi Aykurt, Turhan Söyler, Yusuf Doyran, Ömer Akdemir, Yüksel Yii maz, Hıdır Yıldırım, İlyas Kuzucu, İsmail Balaban, Şevki Şenol, Şerif Kara-kaş, Metin Kartalkaya, Rıza Düzce, İzzet Nevruz, Halil Karakaya, Mustafa Bodur, Burhan Akdemir, Sait Kol, Hasan Polat, se-çilen arkadaşlara görevle-rinde Başarılar dileriz.

KOCAELİ'nde D İ S K BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ KURULDU

Kocaeli'nde bulunan DİSK üyesi sendikalardan Ma-den-İş, Lâstik-İş, Kimya-İş, Basın-İş ve Serçip-İş Sendikaları müşterek prog-ramlı bir çalışmaya gir-mişlerdir. Teşkilatlanma, Eğitim ve Toplu İş Söz-leşmesi çalışmalarında kol lektif çalışmakta olup bu çalışmaların daha iyi dü-zenlenebilmesi için de beş sendika arasında Maden-İş Sendikası VII. Bölge Tem-silcisi Sezai ZEREN Ko-caeli DİSK Bölge Temsil-ciliğine seçilmiştir. Ayır-ca DİSK Bölge Temsilci-liği yardımcılıklarına da Serçip-İş Sendikası Genel Başkanı H. Remzi ÇAKAR ile Kimya-İş Sendikası Merkez görevlisi Fikri SI-NAR getirilmişlerdir.

Kutsi göreve atanan Sen-dikacı kardeşlerimizin ça-lışmalarında başarılar di-leriz.

SAY ÇELİK - BAKIR LEVHA

Altıncı Bölge Temsilci-liğimizin teşkilatlanma ça-lışmalarını başarı ile devam ettirmektedir.

Geçtiğimiz hafta içeri-sinde Şişlide kurulu Say

Çelik Fabrikası ile Has-köyde kurulu Bakır Lev-ha Fabrikası işyerinde teş-kiatlanmış ve bu iki iş-yerinde çalışan işçiler MADEN-İŞ bünyesine ka-tılmışlardır.

Bu iki işyerinin toplu sözleşme ilanları verilmiş ve önümüzdeki günlerde sözleşme müzakerelerde başlanacaktır.

ÇELİK ENDÜSTRİSİ

İşyeri işçileri ile geçtiği-miz hafta silâhtaragada bir eğitim toplantısı dü-zenlemiştir. Çeşitli Sendi-kalar konuların konuşul-duğu toplantıda ayrıca, Su-suz Yaz isimli bir de film gösterilmiştir.

VEGA — RABAK

Altıncı Bölge Temsilci-liğine bağlı Motor Ticaret Fort servisi işyerinde mü-zakereler sona ermiş ve taraflar toplu iş sözleş-me-sini önümüzdeki günlerde imzalahyacaklardır.

Ayrıca Rabak Bakır Fabrikası ve Vega Fab-rikası işyerinde müzake-reler devam etmektedir.

Altıncı Bölge Temsilci-liğine bağlı Türk Philips işyerinde bir iş kazası ol-muş ve Abdullah Kahra-man isimli üye 2 parma-ğını prese kaptırmıştır.

İş Kazasının, işveren ta-rafından gerekli iş emni-yetinin alınmadığından meydana geldiği sanılmak-tadır.

FECİ BİR KAZA

Rabak Bakır Fabrikası sendikamız üyelerini taşı-makta olan servis arabası 25.31969 günü Yıldız ta-ba ve semtinde devrilmiştir. Bu kazada: Haşim Erten, Hasan Altıncevahir, İdris Altıncevahir, Haydar Al-tıncevahir, Muharrem Tu-na, ve Hüseyin Ağlamış ağır şekilde yaralanmışlar-dır. İçerisinde 30 işçinin bulunduğu kazada diğer üyeler hafif şekillerde ya-ralanmışlardır.

Genel Başkan Vekili Şi-nasi KAYA ve Bölge Tem-silcisi Hüseyin EKİNCİ kaza ile ilgilenmişler bi-lâhare hastahaneleri do-laşarak hastalarla görüş-müşlerdir.

DİSK, ÇALIŞMA BAKANINI SUÇLADI :

Çalışma Bakanı Turgut Toker Bursa'da yaptığı konuşmada iktidarın Ana-yasa dışı tutumuna ve te-sebbüslerine çatanları suç-lamış, köylü ve işçilerle yapmacık ilişkiler kuran türedilerden söz etmiştir.

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederas-yonu (DİSK) Genel Sek-reteri Kemal Sülker bu-gün basına TRT'ye bu ko-nuşmayla ilgili şu demeci vermiştir:

«Sayın Turgut Toker işçilerle yapmacık ilişkiler kuran, bir Çalışma Baka-nı olarak Anayasa gerek-lerinin de, Türkiye İşçi ha-reketlerinin de, Uluslara-rası gerçeklerin de bilgisi dışı alanlar olmasının sı-kıntısı içindedir. Bu ne-denle Anayasa düzenini baitalayacak tasarıdan ya-nadır. Ve TRT'yi kuşa benzetecek tasarımın ten-kitçilerine karşıdır.

Bakan Türkiye'de Ana-yasa'dan yana 100.000 iş-çinin desteklediği DİSK'in varlığını görmemezlikten gelmekte, Türk-İş ile içli dışlı olmanın mahmurluğu içinde iktidardan yana oy-ları arttırmak için her ta-sarıda Türk-İş'e temsil hakkı vermekte, yeni bir tasarı ile de DİSK'i tas-fiyeyi amaç bilmektedir. Oysa bu ham hayali asla gerçekleştirilemeyecek tir.

Kanunlara uygun kurulan her örgüte eşit muamele yapmak ve hayat hakkı tanımak her tarafsız Ba-kanın görevi olduğu hal-de Toker yalnız kendisin-den yana olanları var say-makta, muhalefete hayat hakkı tanımamaya kal-kışmaktadır.

Çalışma Bakanı Toker partizan anlayışa saplan-ışın acı meyvalarını mut-laka tadacaktır. Ne Ana-yasa düzeninin koruma adı altındaki kapitalizmin dik-tasını, ne de TRT tasarı-sı ile Ulusa karşı olmayı, ne 274 ve 275 sayılı Ka-nunları değiştirerek çalış-ma hayatını Türk-İş ara-cılığı ile baskı ve denet al-tına almayı kanunlaştıra-bilecektir.

MADEN—İŞ

Türkiye Maden, Madeni eşya ve Makina sanayi işçileri sendikası adına,

Sahibi:

Kemâl Türker

Sorumlu Yönetmen
Kemal Sülker

Bu sayıyı çıkaran:
Ali Özgentürk

Yazışma ve yönetim yeri
Cağaloğlu Nuruosmani-ye, Ali Baba Türbe sok.
No. 18 İSTANBUL
Tel. : 270688 - 275744

Dizgi ve baskı:

TİPO Neş. ve Basımevi
Ankara Cad. No. 60/10
Telf. 27 81 59 İST.

ULUSLARARASI SEN- DİKA ALANINDA GELİŞMELER :

ICFTU'nun nazik Yönetim Kurulu toplantısı Brüksel'de 20-22 Kasım'da toplandı. 16 Kasım tarihinde bildirdiğimiz gibi AFL-CIO bu toplantıya mazeret bildirerek katılmadı.

Önceden plânladığımız aksine toplantıya katılmayan AFL-CIO, ICFTU Y. Kuruluna bir mektup gönderdi ve şu soruya kesin cevap istediğini bildirdi: Bir millî merkezden nayırlan «düşman» ve «ikinci» bir sendika -UAW ile AFL-CIO halinde olduğu gibi-ICFTU'ya bağımsız olarak katılabilir mi? AFL-CIO UAW'nun müracaatının gartsız ve kesin olarak reddini istiyordu. Bu sorunun cevabı görüşülürken, AFL-CIO böyle bir toplantıya

katılmasının doğru olmayacağını bildirdi. Mevcudiyetleri bir çeşit baskı olarak bildirdi.

Gerçekten, UAW Başkanı Reuther UAW'nun üyelik müracaatının Kasım ayı gündeminden çıkarılmasını ICFTU Genel Sekreterinden rica etmişti. Bu meselenin daha sonraki bir toplantıda, tercihan İlkbahar'ın sonunda, ya da 1969 Temmuz ayında Brüksel'de toplanacak ICFTU Kongresine getirilmesini kararlaştırmıştı Reuther.

Biraz müzakereden sonra ICFTU Y. K. UAW Müracaatı hakkında şu kararı verdi:

- 1) Tüzüğe göre üye millî merkezlerin görüşlerini alması ve
- 2) ICFTU sendikalarının iç işlerine karışmamalı ve bir ülkedeki sendika

hareketinin zayıflamasına sebep olmaması gerekirse de, Amerika'daki hali hazır sendika hareketinin durumu hür dünya sendika hareketinin üzerinde kötü etki yapabilir. Bu sebepten Y. K.'nin UAW'in müracaatı ile ilgili olarak daha başka hiç bir harekette bulunmaması kararlaştırılmıştır.

«Sekreteryaya, Y. K. üyelerine başvurarak sorunun uluslararası vejheleri bakımından yardım istemeye yetkili ve Y. K.'na gelişmeler hakkında bilgi vermeye görevlidir.»

AFL-CIO'nun bu kararına tepkisi açıkça kızgınlık olmuştur. İsteğine direkt cevap verileceğine, bu şekilde hareketi AFL-CIO bir bakımdan ICFTU'nun Reuther'in tehir isteğinin kabulü gibi görmüştür.

Y. K. kararı, UAW'nun üyelik müracaatının kesin

bir şekilde reddedilmesi anlamına gelmemektedir. Şüphesiz ICFTU tüzüğüne göre herhangi ICFTU temsilcisi bu konuyu kongrede daima ortaya atabilir. ICFTU kararı bu durumu önlememektedir.

Brüksel'deki toplantılar da, ICFTU Y. K. aidatın %50 artmasını tavsiye etme kararı aldı. AFL-CIO halen yılda 3 milyon 600 bin lira ödemektedir. Artış olursa bu 5 milyon lira olacak demektir. Hele son seçimlerde siyasal alanda yaptığı giderleri de buna sebep olarak gösterebilir. Ne tuhaf, aynı şekilde UAW da AFL-CIO olan aidatını ödemeyi reddetmiştir. Ve bu yüzden UAW ihraç edilmişti. Fakat henüz şu anda AFL-CIO aidat ödemeyeceğine dair resmi bir beyanda bulunmamıştır.

IMF Dünya Oto Konseyi Haberleri: FRANSA

İşyerlerindeki Delege sayısını üzerine Sendikalar ile İşveren anlaşamıyorlar
İşyerlerindeki sendika temsilcisi sayısı ile ilgili kanun maddesinin yorumu Citroen'de ihtilaf yaratmıştır. Yeni kanun, şikâyetlerin halli ve diğer sendika meselelerinin halli için ücretli temsilci seçilmesinde sendikalara da temsil hakkı vermektedir. İhtilafın nedeni temsilcilerin miktarı üzerindedir. İşveren Citroen faaliyetlerini bir bütün olarak kabul etmekte ve Paris bölgesi için sayının 4 olmasını istemektedir. Sendikalar ise bu bölgedeki 8 Citroen fabrikasındaki işçi sayısının hesabına katılmasını istemektedirler. İşveren karar verilmesi için mahkemeye başvurmuştur.

ZULÜM İLHAMİ SOYSAL

- Kurtarın bizleri bu zulümden...
- Gâvurmuyuk biz, Yunan gâvuru mu?
- Moskof gavuruna bile yapılmaz bu bize yapılan..

— Na'palm? Acımızdan ölelim, sürelim gidelim mi? Nereye?..

Şakır şakır bir yağmur yağıyordu bu sözlerin söylendiği yerde. Duvarları isten kararmış, kerpiçten izbe bir köy odasının sundurması altına sığınmış, çevremizi seyrediyorduk.

Sağdan, soldan, evlerden insanlar çıkıyordu, başlar yeldirmeli kadınlar, erkek, şaşkın bakışlı erkekler. Herkes sundurmaya doğru koşuyordu. Bir anda sundurmanın önündeki düzlük, sundurmanın altı, iğne atılsa yere düşmez hale geldi. Sadece gözyaşları sümüklerine karışmış yahnayak, başı kabak çocuklar değil, yaşlı nineler, ak saçlı ve sakallı dedeler, kara yağız delikanlılar, kadınlar, gelinler, kızlar da ağlaşıyordu. Gelen ağlıyor, gören ağlıyordu.

Kuşbakışı

Az öteden, ayaklarımızın dibinde başlayan yeşile çalınmış tarlaların yanından usul usul Küçük Menderes Nehri akıyordu. Kirlî, çamurlu bir rengi vardı. Çevre, ıslak ve yemyeşildi. Taa ötelede bir yerde bir sıra kavak ağacının gerisinde gösterişli bir çiftlik evi ve ağıllar vardı. Biz, ufaklık bir tepeliğin sırtından, ova içinde bir adaya benzeyen köy evlerinin ortasındaydık. Bulduğumuz yerden köyün içerisine doğru çamurlu yollar uzanıyordu. Sağda solda uyuz köpekler ıslanmış duvar dibi arıyordu.

Anasının kucagında, üç yaşındaki Sultan Taş'ın kıvrık kıvrık siyah saçları vardı. Ağlamaktan, göz yaşları ve sümüğü birbirine karışmış, ağzına doğru akmıştı. Kirliliğine rağmen sevimliydi. Gözlerinden biri

kara bir buğulu üzüm gibi parlıyordu, ötekini çevresi morarmış, göz yarı kapanmıştı. Belli ki bu gözün üstüne sert birşeyle vurulmuştu.

Dövilenler - Sövilenler

Üç yaşındaki Sultan Taş, avaz avaz ağlıyordu. Anasının boynuna sınıksı sarılmıştı, çevreye dehşet dolu gözlerle bakıyordu. Yeni gelin giyimli hanım göbekli, belli ki hamileydi. İkide bir dişlerini sıkarak şişkin karnını oğuşturuyordu, utancından kızarıyordu. Fadime Ersöz esmer, kara kuru, kırkbeşinde olmasına rağmen yetmişinde gösteren cefakêş bir köy kadınıydı. Onun bu suratında kocaman bir morartı vardı. Cenet Yılmaz, güçlü kuvvetli bir köy kadını, ikide bir, bir gün önce saçları yolunmuş kafasını tutuyordu.

Burası İzmir İlinin Torbalı İlçesinin Göllüce köyü idi. Aşağıda, köyün üstüne kurulduğu teppe ile Küçük Menderes Nehri arasındaki tarlalara sınır olan çamurlu şoseye, zeytuni yeşil jandarma pikapları ardarda dizilmişti. Sekiz pikap, bir cip her pikapta bir bir manga jandarma eri vardı. Erler yağmurdan ıslanmamak için pikapların içine sınımışlardı. Sadece devriyeler ortada dolaşıyorlardı.

Gidip gelen traktörler

Tarlalarla köy arasındaki yolda jandarmalar, jandarmaların gerisindeki, yeşile çalınmış tarlalarda da bir gidip bir gelen demek bilmeyen üç traktör. Traktörler yeşile çalınmış toprak örtüsü üstünde çamurdan çizikler çiziyordu.

Göllüce köylüleri anlatıyorlardı:

— Sabaha kadar uyuyamadık. Hep silâhlar atıldı. Ne edeceğimizi bilemedik. Gâvurmuyuz biz? Bu sabah da bu jandarmalar geldi. Köyden dışarı gidemiyoruz. Ne

yapacağımızı bilmiyoruz?

Ovadaki tarlada traktörler uzun bir hat boyu bir gidiyor bir geliyor, yeşil, yerini ıslak toprak rengine bırakıyordu. Köylüler çoluk çocuk, kadın erkek, yaşlı genç ağlaşıyorlardı:

- Na'pcağız? Net'cez? Ölek mi?..
- Zulüm bu zulüm.. Bize yapılan Yunan gavuruna yapılmaz..

Hikâye Nedir?

Göllüce binlerce Anadolu köyünden biri. Köylünün kendisine ait bir karış toprağı yok. Köy, «Hanımağa» denen Adnan Menderes'in akrabalarından dul bir hanıma ait geniş toprakların üstündeki teppe kurulmuş. Köylüler iddia ederler ki, Hanımağa, kendi tapulu arazinin üstünde, hazine arazisini de sürer, işler. Oysa, bu hazine arazisini köyün topraksızları işlemek isterler. Ama kanun, ama tapular, ama düzen, Hanımağadan yana... Mahkemeler mahkemeleri kovalar, bitmek bilmez bir türlü...

Pamuk ekilecek tarlaları sürmek zamanı gelmiş, Hanımağa tarlalarını dışardan birine icara vermiş. İcaracı traktörler getirmiş toprağı kendileri sürmezlerse yapacakları başka hiç bir işleri yok, açlıklarından ölürlere. Çoluk çocuk perişan olurlar. İcaracı tarlaları sürdürmek istemezler. Jandarma gelir, köy kadınları karşı çıkar. Çıkınca da dövülür. Köye kapatılırlar ki, sanırsınız mahpusanedirler. Gitseler, nereye gidicekler? Ölüme mi?

Uçan kuştan medet

Köye politikacılar gelir. Köylü uçan kuştan medet umar. Tarlalar bir kere icaracı tarafından, sürüldü de ekildi mi, tarlaya tecevüz daha ağır suç olacak. Köylü desen acından ölecek.. Sözün kısısu olduğu ki, iş bir çıkımda Göllüce'de, Atalan'da...

(Akşam'dan)